

1. KOŽASTI KAĆUN (*Anacamptis coriophora*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 50 cm. Cvjetovi su svijetlopurpurni, gusto i užiljeni. Cvate na močvarnim livadama od lipnja do srpnja.

4. CRVENA VRATIŽELJA (*Anacamptis pyramidalis*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 60 cm mada je uobičajena visina oko 20 - 30 cm. Cvjet je piramidalnog oblika, a u kasnijem stadiju prelazi u valjkasti. Cvjetovi su ružičasti gusto zbijeni i ugodnog mirisa. Listovi obavijaju stabljiku pri osnovi i naizmjenično su postavljeni, na sebi nemaju mrlje, prema gornjem dijelu stabljike sve su slijepiji. Cvate od svibnja do kolovoza na sunčanim livadama i uz rubove šuma. Zakonom je zaštićena vrsta.

2. MOČVARNI KAĆUN (*Anacamptis laxiflora*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 60 cm, cvjetovi su tamnijepurpurni, na mednjoj usni svjetlijih u središnjem dijelu, još izrazitije prema unutrašnjosti cvjetova. Medna usna po sredini presavijena prema unatrag. Listovi su uspravnih i užiljenih. Cvate na močvarnim livadama od svibnja do srpnja, često u vrlo velikom broju jedinki koje ponekad budu grupirane u gusto zbijene zajednice od više biljaka.

3. MOČVARNI KAĆUN (*Anacamptis palustris*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 60 cm, cvjetovi su svijetlopurpurni, na mednjoj usni svjetlijih u središnjem dijelu prekriveni uždužnim purpurnim prugama i mrljama. Medna usna je široka i za razliku od *A. laxiflora* po sredini nije znacajno presavijena prema unatrag već blago ispučena. Listovi su

uspravnih i užiljenih. Cvate na močvarnim livadama od lipnja do srpnja.

6. DUGOLISNA NAGLAVICA (*Cephalanthera longifolia*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, nešto je viša od bijele naglavice i naraste do 60 cm ali obično naraste 30 - 40 cm. Cvjetovi su bijele boje, gotovo zatvoreni, nepravilno raspoređeni. Unutrašnjosti cvjetova ističe se žuto obojano mrljama, a u kasnijem stadiju prelazi u valjkasti. Cvjetovi su ružičasti gusto zbijeni i ugodnog mirisa. Listovi obavijaju stabljiku pri osnovi i naizmjenično su postavljeni, na sebi nemaju mrlje, prema gornjem dijelu stabljike sve su slijepiji. Cvate od svibnja do kolovoza na sunčanim livadama i uz rubove šuma. Strogo je zaštićena vrsta.

7. FUCHSOV KAĆUN (*Dactylorhiza fuchsii*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, cvjet je svijetloružičast do tamnoljubičast, razvijen, s širokom trodijelno razgranatom mednom usnom, ukrasenom kružnim mrljama. Medna usna se prodiže u ostrugu koja proizvodi nektar za oprašivače. Listovi ovjećujuča iznad čine kacigu. Prizemni

listovi su uspravnih i užiljenih. Cvate na močvarnim livadama od svibnja do srpnja, često u vrlo velikom broju jedinki koje ponekad budu grupirane u gusto zbijene zajednice od više biljaka.

5. BIJELA NAGLAVICA (*Cephalanthera damasonium*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 50 cm ali je najčešće visine do 30 cm. Cvjetovi su bijeli, rahlo raspoređeni uzduž stabljike, a unutrašnjost im je žuta. Listovi su naizmjenično

raspoređeni eliptičnog oblika. Cvate u svibnju i lipnju u listopadnim šumama, često na mestima gdje je šuma nešto rjeđa i na njenim rubovima. Strogo je zaštićena vrsta.

9. MEDENI KAĆUN (*Neotinea ustulata*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 30 cm. Pedesetak cvjetova čini cvat ugodnog mirisa na med. Cvjet je valjkastog oblika, u donjem dijelu svjetlij, a prema gore, gdje su cvjetovi zatvoreni, tamno crveni do purpurnih. Medna usna je izrazito trodijelna, svjetla, u sredini cvatne prekrivena purpurnocrvenim mrljama. Iako malen cvjet izgleda vrlo skladno. Tri do pet listova prizemliji čine rozetu, a nastavljaju se na stabljiku ali su znatno manji i potpunosti je obavijaju. Cvate od svibnja do kolovoza na suhim i vlažnim livadama. Strogo je zaštićena vrsta.

10. ŠUMSKA KOKOŠKA (*Neottia nidus-avis*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, cvjet je svjetlocrvene boje, a listovi su duguljasti, eliptični i kožasti, a na stabljici se nalaze dva lista koji su obuhvaćaju. Raste na livadama i rubovima šuma od svibnja do lipnja. Strogo je zaštićena vrsta.

11. KACIGASTI KAĆUN (*Orchis militaris*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 40 cm visok. Cvjetovi su izvana bijelo ružičasti, a iznutra ružičastoljubičasti. Medna usna je trodijelna svjetloružičaste osnove prekrivena purpurnim dlacićama. Sabijeni cvjetovi u gustu cvatovne čine ovu orhideju vrlo atraktivnom i na izgled većom nego što su stvarnosti je.

12. MALI KAĆUN (*Orchis morio*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste od 10 do 50 cm visok. Cvjetovi su

ljubičastocrveni do ružičastih ali se mogu pronaći i bijeli. Čine mirisni cilindrični cvat do 8 cm visok. Medna usna je široka, pri osnovi uža, po sredini svjetlijih s izraženim mrljicama. Cvate od ožujka do svibnja na sunčanim Hrvatske i jedna je od najčešćih naših orhideja.

13. OTMJENI KAĆUN (*Orchis ovalis*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja. Naraste do 60 cm visoka. Cvat čine raskošni ljubičastocrveni do ružičastih cvjetovi. Medna usna je trodijelna sa svjetlijim srednjim i gornjim dijelom koji su prekriveni tamnijim mrljicama. Raste na livadama od nizijskih do planinskih predjela, i mnogi je do nedavno predstavljaju kao *O. mascula*. Još uvijek njen status nije u potpunosti razjašnjen jer se više populacija razlikuju morfološki i genetski. Rasprostranjena je uglavnom u centralnoj i istočnoj Europi. Danas je poznato da na području Italije i Francuske *O. ovalis* genski nagnjen vrsti *O. mascula*, a na području Balkana vrsti *O. pinetorum*. Prema nekim autorima ova vrsta zbog svojih genetskih i morfoloških razlika vjerojatno nije samo jedna vrsta već se radi o dvije ili više vrsta. Često putu vrste koje nas okružuju i nama izgledaju uobičajeno mogu biti nesto vrlo posebno i izazov za znanstvenike.

14. GRIMIZNI KAĆUN (*Orchis purpurea*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 80 cm visine. Listovi su eliptični duguljasti, a listovi obavijaju stabljiku. Mirisni cvjetovi formiraju dugoljed cvatove dugi i do 23 cm. Vanjska strana cvjetova je tamnopurpurna, a iz unutarnje strane bijelozelena. Cvjet ističe velika bijela do svjetloružičasta medna usna prekrivena ljubičastim dlakama u središnjem dijelu. Cvate tikom svibnja i lipnja na livadama i svjetlim šumama. Strogo je zaštićena vrsta.

15. BIJELI VIMENJAK (*Platanthera bifolia*) je trajna zeljasta biljka iz porodice orhideja, naraste do 50 cm visoka. Istoču se dva lista pri dnu biljke koji su svijetlozeleni, široki, eliptični, nasuprotno postavljeni. Više na stabljici smješteno je nekoliko malih, uskih, zašiljenih listova. Cvjet je bijel sa svjetlo zelenom ostrugom. Izuzetno je ugodnog i jakog mirisa po kojemu najčešće uočimo ovu vrstu. Ova vrsta cvate od svibnja do srpnja, najčešće u listopadnim šumama ali može ju se naći i na livadama. Zakonom je zaštićena.

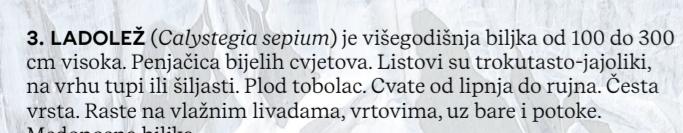
ostalo cvijeće

1. ŽUTA ŠUMARICA (*Anemone ranunculoides*) je proljetnica čiji cvjetovi imaju obično pet žutih latica bez lapača s puno tučkova i prašnika. Listovi su duguljasti, trezanih rubova. Cvatinji započinje već u ožujku (prije listanja šuma) i ostaje do svibnja. Za vrijeme kliješta sklapaju latica kako bi zaštitiće nježne prašnike i tučak od nevremena. Plodovi su jednosjemeni orašići. Razmnožava se sjemennikama i rezanjem podanca. Zimu preživljava u obliku podzemne stabljike (podanca). Zakonom je zaštićena. Raste u šumama i parkovima.

2. MOČVARNA KALJUŽNICA (*Caltha palustris*) je izuzetno lijepa proljetnica močvarnih terena, obala potoka, kanala i rijeka te vlažnih livada i pašnjaka. Veliki zlatnožuti cvjetovi smješteni su na dugim cvjetnim stakama. Cvatinja je od ožujka do lipnja. Zakonom je zaštićena.

3. LADOLEŽ (*Calystegia sepium*) je višegodišnja biljka od 100 do 300 cm visoka. Penjačica bijelih cvjetova. Listovi su trokutasto-jajoliki, na vrhu tupi ili slijepi. Plod tobolac. Cvate od lipnja do rujna. Česta vrsta. Raste na vlažnim livadama, vrtovima, uz bare i potoke. Medonosna biljka.

4. KOCKAVICA (*Fritillaria meleagris*) je proljetnica purpurnih cvjetova sa svjetlijim i tamnijim šarama koje tvore uzorak šahovnice, po čemu je i dobila svoj hrvatski naziv. Budući da se nalazi u Crvenoj knjizi kao osjetljiva vrsta (VU), kockavica je strogo zaštićena. Glavni je uzrok njezine ugroženosti gubitak staništa uslijed izravnog negativnog čovjekovog djelovanja (melioracija, urbanizacija, pretvaranje livada u oranicu ili gradevinsko zemljište).

5. GOSPINA TRAVA (*Hypericum perforatum*) je višegodišnja zeljasta biljka s drvenastim podankom iz porodice pljuskavice (*Hypericaceae*). Stabljika je uspravna. Odlikuje se visičim, bijelim cvjetovima kao i visibaba. Raste na rubove šuma, na močvarnim livadama. Zaštićena je vrsta.

7. LJETNI DRJEMOVAC (*Leucojum aestivum*) je trajna zeljasta biljka do 60 cm visok. Stabljika je uspravna bez listova. Imaju lukovice. Odlikuje se visičim, bijelim cvjetovima kao i visibaba. Raste na rubove šuma, na močvarnim livadama. Zaštićena je vrsta.

9. PURPURNA VRBICA (*Lithrum salicaria*) je višegodišnja biljka, do 200 cm visoka. Korijen je deboj i drvenast. Istoču se bojom purpurnocrvenih cvjetova. Česta je vrsta. Raste na vlažnim i močvarnim staništima.

10. CRNI SLJEZ (*Malva sylvestris*) je razgranata trajnica dlakave stabljike visoke do 80 cm. Listovi su sročili, naizmjenični i bubrežasti. Cvjetove čini po biljedoljubivim i ružičastim latica do rujna. Raste na putovima i rubove šume blizu naselja. Ljekovita i medonosna biljka.

11. POLJSKI MAK (*Papaver rhoeas*) je jednogodišnja biljka, naraste do 25 do 90 cm. Istoču se vatrencrvenim cvjetovima. Ima tobolac u kojem se nalaze brojne sjemenke. Cvate od svibnja do srpnja. Dolazi na poljima, ruderalnim staništima i livadama.

13. GAVEZ (*Sympphytum officinalis*) je višegodišnja zeljasta ljekovita biljka koja naraste do 100 cm. Stabljika je uspravna, mesnatna, šupljija i grubo dlakava. Korijen je dugacak i razgranat. Listovi su duguljasti, s donje strane istaknuti žila i također dlakavi. Cvjetovi su zvonasta oblika i ljubičaste boje. Cvate od svibnja do srpnja. Raste na vlažnim livadama, uz jarke i potoke.

14. PUSTENASTA DIVIZMA (*Verbascum phlomoides*) je dvogodišnja biljka, visine od 50 do 200 cm. Stabljika je uspravna i obrasla mekim, tankim i vučastim dlakama. Cvjetovi krupni žuti i u skupinama od dva do devet. Cvate od srpnja do rujna. Raste na sunčanim pjeskovitim mjestima uz putove, ciste, nasipe i na travnjacima. Medonosna biljka.

15. ČESTOSLAVICA (*Veronica chamaedrys*) je višegodišnja biljka od 10 do 50 cm visoka. Cvjetovi plavi, rijetko ružičasti ili bijeli. Složeni u rabe grozdaste cvatove. Cvate od svibnja do rujna. Raste na livadama i ruderalnim staništima.

16. MIRISNA LJUBIČICA (*Viola odorata*) je višegodišnja biljka, izdanci su joj tamnozeleni, polegli, kratko dlakavi ili golci sa dugim i izduženim, polegljim lozicama. Listovi okruglasto bubrežasti do široko jajastih, sa crastom osnovom. Cvjetovi ljubičasti, rijetko bijeli, mirisljivi. Ostruga ravnala ili malo savijena, iste boje kao i latica. Plod je okruglast tobolac, fino dlakav, često ljubičaste boje. Raste u svjetlim listopadnim šumama i šikarama, na rubovima šuma, u živicama, na obalama rijeke i potoka, uz putove, u vrtovima i parkovima. Zaštićena je vrsta.

